

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ПРОМИСЛОВЕ ВИРОБНИЦТВО ОБЛАСТІ

Статистичний збірник

Ужгород 2014

ПЕРЕДМОВА

До статистичного збірника "Промислове виробництво області" увійшли матеріали, що відображають процеси та основні тенденції, які відбулися в промисловості Закарпатської області за 2005–2013рр.

Наведена інформація базується на системі показників державної статистичної звітності промислових підприємств. Крім даних офіційних державних статистичних спостережень використано матеріали "Програми економічного і соціального розвитку Закарпатської області на 2014р. та основних напрямів розвитку на 2015 і 2016 роки", затвердженої рішенням 17 сесії VI скликання Закарпатської обласної ради. У збірнику наведено порівняння окремих показників Закарпаття з іншими регіонами України.

Відображені дані про випуск найважливіших видів продукції, індекси обсягів виробництва в цілому по промисловості та за основними видами діяльності, експорт-імпорт промислової продукції, фактично освоєні обсяги інвестицій в основний капітал та прямі іноземні інвестиції, середньорічну кількість працівників та середньомісячну заробітну плату по основних видах економічної діяльності, фінансові показники, інноваційну діяльність та інші показники.

У ньому міститься інформація про виробництво тепло- та електроенергії, використання паливно-енергетичних ресурсів. Подано дані обсягів споживання та відпуску тепла та газу населенню.

З метою наглядності динаміки окремі дані проілюстровано графіками і діаграмами. Перед кожним розділом наведений стислий коментар статистичних даних та вміщено роз'яснення щодо обліку деяких показників.

Пропоноване видання підготовлено з метою доведення до органів державного управління, керівників та спеціалістів підприємств і організацій статистичних даних, що характеризують промисловість області.

ЗМІСТ

Передмова	3
Скорочення	4
Умовні позначення	4
1. 1. ПРОМИСЛОВІСТЬ В ЕКОНОМІЦІ ОБЛАСТІ	7
1.1. Індекси обсягу промислової продукції	7
1.2. Індекси продукції промисловості по регіонах	8
1.3. Порівняння індексів продукції промисловості підприємств Західного регіону з загальнодержавним у 2013 році	9
1.4. Індекси обсягу промислового виробництва за видами діяльності у 2013 році	9
1.5. Показники інноваційної діяльності областей Західного регіону у 2013 році	10
1.6. Кількість підприємств, які займалися інноваційною діяльністю, по областях Західного регіону за напрямками витрат у 2013 році	10
1.7. Питома вага реалізації промислової продукції областей Західного регіону у загальнодержавному обсязі за 2013 рік	11
1.8. Питома вага реалізації інноваційної продукції областей Західного регіону у загальнодержавному обсязі за 2013 рік	11
1.9. Питома вага залучених у промисловість капітальних інвестицій у загальнообласному обсязі	12
1.10. Питома вага обсягів експорту та імпорту промисловості в загальнообласному	12
2. 2. РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА	13
2.1. Індекси обсягу промислової продукції за видами діяльності	14
2.2. Індекси промислової продукції за видами діяльності за 2013 рік	15
2.3. Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності	16
2.4. Частка обсягу реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності	17
2.5. Виробництво найважливіших видів промислової продукції	18
2.6. Кількість промислових підприємств, що займалися інноваційною діяльністю	21
2.7. Інноваційна діяльність промислових підприємств	21
2.8. Групування обстежених промислових підприємств за джерелами фінансування інноваційних заходів	21
2.9. Розподіл обсягу фінансування інноваційної діяльності у промисловості	22
2.10. Розподіл загального обсягу інноваційних витрат у промисловості	23
2.11. Обсяг реалізованої інноваційної продукції за видами промислової діяльності	24
2.12. Обсяг реалізованої інноваційної продукції за видами промислової діяльності у 2013 році	25
2.13. Капітальні інвестиції за видами промислової діяльності	26
2.14. Індекси капітальних інвестицій за видами промислової діяльності	27
2.15. Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) в область за видами промислової діяльності	28
2.16. Експорт-імпорт товарів за видами промислової діяльності	29

2.17. Середньооблікова кількість штатних працівників за видами промислової діяльності	30
2.18. Середньооблікова кількість штатних працівників за видами промислової діяльності та статтю	31
2.19. Середньомісячна заробітна плата працівників за видами промислової діяльності	32
2.20. Заробітна плата працівників в еквіваленті повної зайнятості за видами промислової діяльності у 2013 році	33
2.21. Розподіл працівників за розмірами нарахованої їм заробітної плати за видами промислової діяльності за грудень 2013 року	34
2.22. Заробітна плата за видами промислової діяльності у 2013 році	36
2.23. Структура фонду оплати праці штатних працівників за видами промислової діяльності у 2013 році	38
2.24. Фінансові результати підприємств до оподаткування за видами промислової діяльності	39
3. 3. ПОКАЗНИКИ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ПО МІСТАХ ТА РАЙОНАХ	42
3.1. Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) в економіку міст та районів області за промисловими видами діяльності	44
3.2. Обсяг реалізованої промислової продукції (робіт, послуг)	62
3.3. Обсяг реалізованої промислової продукції на одну особу	63
3.4. Обсяг реалізованої інноваційної продукції промислових підприємств	64
3.5. Кількість інноваційно активних промислових підприємств	65
3.6. Фінансові результати підприємств до оподаткування за видами промислової діяльності по містах та районах у 2013 році	66
4. 4. ВИРОБНИЦТВО ТА СПОЖИВАННЯ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ	84
4.1. Потужності по виробництву теплової енергії в областях Західного регіону	85
4.2. Джерела надходження та використання теплової енергії в областях Західного регіону	85
4.3. Джерела надходження та використання теплової енергії	86
4.4. Витрати палива	86
4.5. Потужності по виробництву теплоенергії	86
4.6. Виробництво електроенергії великими електростанціями та їх потужність в областях Західного регіону	87
4.7. Установлена потужність великих електростанцій	87
4.8. Виробництво електроенергії великими електростанціями	87
4.9. Потужність електростанцій за категоріями	88
4.10. Виробництво електроенергії за категоріями електростанцій	88
4.11. Використання паливно-енергетичних ресурсів на виробничо-експлуатаційні потреби	89
4.12. Стан газифікації населених пунктів області	89
4.13. Структура населених пунктів за видом газифікації	89
4.14. Структура газифікованих квартир за типами населених пунктів	90
4.15. Темпи росту (зниження) відпуску газу	90
4.16. Споживання паливно-енергетичних ресурсів за видами економічної діяльності	91
Методологія формування окремих статистичних показників	92

МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ОКРЕМИХ СТАТИСТИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ

Індекс промислової продукції розраховують відповідно до міжнародних стандартів. Базовою формулою для розрахунку є індекс фізичного обсягу Ласпейреса. Розрахунок базується на даних про динаміку виробництва за постійним набором товарів-представників та структурі валової доданої вартості за базисний рік. Індекс визначають без урахування діяльності з розподілення газу, теплоенергії, води, оброблення відходів і брухту та видавничої діяльності.

Індекс до попереднього року визначають як співвідношення суми місячних індексів певного року до середньомісячного значення базисного року до відповідної суми попереднього року.

З 2013 року розрахунок індексів здійснюється за видами діяльності в секціях "В", "С", "D" (крім групи 35.3) відповідно до Класифікації видів економічної діяльності (ДК 009:2010). За базисний прийнято 2010 рік.

З 2009 року по 2012 рік розрахунок індексу здійснювався за видами діяльності за Класифікацією видів економічної діяльності (ДК 009:2005). За базисний було прийнято 2007 рік.

Розрахунок індексу до 2009р. здійснювали ланцюговим методом на підставі помісячних індексів, обчислених за даними підприємств про вартість виробленої продукції за місяць у порівнянних цінах.

За тривалі періоди індекси промислової продукції обчислюють ланцюговим методом, тобто шляхом перемноження між собою індексів до попереднього року за необхідний період.

Виробництво промислової продукції показане по валовому випуску, тобто разом з продукцією, призначеною для подальшої переробки в межах одного підприємства.

Інформація щодо виробництва промислової продукції з 2011р. надана за Номенклатурою продукції промисловості (НПП), яка базується на Статистичній класифікації продукції за видами економічної діяльності Європейського Союзу (CPA, 2008) та Переліку продуктів для європейської статистики виробництва (PRODCOM 2012).

Обсяг реалізованої продукції промисловості (товарів, послуг) визначається за ціною продажу відвантаженої за межі підприємства готової продукції (виконаних робіт, послуг), що зазначена в оформлених як підстава для розрахунку з покупцями (замовниками) документах (включаючи продукцію (товари, послуги) за бартерним контрактом), за виключенням непрямих податків (податку на додану вартість, акцизного збору тощо). Продукція (товари, послуги) вважається реалізованою після оформлення документів незалежно від надходження платежів за неї. Дані щодо обсягів реалізації за видами промислової діяльності сформовано за функціональним принципом (по однорідних продуктах).

Фінансовий результат до оподаткування (прибуток, збиток) визначається як алгебраїчна сума прибутку (збитку) від операційної діяльності, фінансових, інших та надзвичайних доходів (прибутків), фінансових, інших та надзвичайних витрат (збитків).

Кількість штатних працівників охоплює осіб, які перебувають у трудових відносинах з підприємством та отримують заробітну плату крім тимчасово відсутніх працівників, за якими зберігається місце роботи (знаходяться у відпустках по вагітності та пологах або у додатковій відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею віку, визначеного законодавством).

Показник середньооблікової кількості штатних працівників не враховує працюючих за цивільно-правовими договорами, обчислюється в середньому за період:

за місяць – шляхом підсумовування кількості працівників облікового складу за кожний календарний день місяця, тобто з 1 по 30 або 31 число, включаючи святкові (неробочі) і вихідні дні, і ділення одержаної суми на відповідне число календарних днів звітного місяця;

за рік – шляхом підсумовування середньооблікової кількості найманих працівників за всі місяці роботи, що минули у звітному році, та ділення одержаної суми на кількість місяців (тобто на 12).

При цьому зайнятий працівник враховується тільки один раз (за місцем основної роботи) незалежно від строку трудового договору та тривалості робочого часу.

Середньомісячна (за рік) заробітна плата працівників – у галузях економіки визначається діленням суми нарахованого фонду оплати праці за рік на середньорічну кількість працівників та 12 місяців.

Капітальні інвестиції – інвестиції у придбання нових і тих, які були у використанні, або виготовлення власними силами для власного використання матеріальних і нематеріальних активів, витрати на капітальний ремонт та модернізацію. До **інвестицій у матеріальні активи** належать інвестиції у житлові та нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, землю, довгострокові біологічні активи тваринництва та рослинництва, інші матеріальні активи. До **інвестицій в нематеріальні активи** належать обсяги інвестицій у придбання або створення власними силами прав користування природними ресурсами та майном, програмного забезпечення та баз даних, прав на комерційні позначення, на об'єкти промислової власності, авторських і суміжних прав, патенти, ліцензії, концесії тощо.

Капітальні інвестиції обліковуються по підприємствах-юридичних особах за їх основним видом економічної діяльності та територією місцезнаходження (юридичною адресою).

Індекси обчислено за даними у порівняних цінах, відповідно до Методики (наказ Держкомстату від 25.12.2009 №494).

Вартісні показники наведено у фактичних цінах відповідних років і

використано для розрахунку показників структури.

Під **інновацією** розуміють введення у вживання будь-якого нового або значно вдосконаленого продукту (товару або послуги) або процесу, нового методу маркетингу або нового організаційного методу в діяльності підприємства, організації робочих місць або зовнішніх зв'язків.

Кількість впроваджених інноваційних видів продукції, найменувань – зазначається кількість упроваджених у виробництво у звітному періоді інноваційних видів продукції, **що можуть бути новими як для ринку, так і лише для підприємства; у т.ч. нові види машин, устаткування, приладів, апаратів тощо** – наводиться кількість упроваджених у виробництво інноваційних видів машин, устаткування, приладів, апаратів тощо.

Реалізована інноваційна продукція – це обсяг реалізованої інноваційної продукції за період з початку року, що була заново упроваджена, зазнала суттєвих технологічних змін або вдосконалювалася протягом останніх трьох років (**інноваційна продукція нова як для ринку, так і лише для підприємства**). Інновація є новою для ринку, коли підприємство, що впровадило інновацію першим виводить її на свій ринок. Під ринком розуміють уявлення самого підприємства про ринок, де воно діє, і який може складатися з власне підприємства, що звітує, в сукупності з її конкурентами, можливо, з урахуванням географічного аспекту чи типової серії продуктів. Під географічним аспектом мають на увазі ринок, до якого можуть входити як вітчизняні, так і міжнародні підприємства.

Мінімальний рівень новизни для зарахування будь-якої зміни до категорії "інновація" визначається **як нове для підприємства**. Продукт уже може використовуватись (виготовлятися) на інших підприємствах, але якщо він є новим або істотно поліпшеним для даного підприємства, то така зміна для нього розглядається як інновація.

До загальної суми **витрат на інновації** віднесено витрати, які понесли підприємства на впровадження інновацій як нових для підприємства, так і нових для ринку, у тому числі на: внутрішні науково-дослідні роботи (НДР), придбання НДР, машин, обладнання та програмного забезпечення, інших зовнішніх знань та інші витрати.

Експорт – митний режим, відповідно до якого товари вивозяться за межі митної території країни для вільного обігу без зобов'язання про їх повернення на цю територію та без встановлення умов їх використання за межами митної території країни.

Імпорт – митний режим, відповідно до якого товари ввозяться на митну територію країни для вільного обігу без обмеження строку їх перебування на цій території та можуть використовуватися без будь-яких митних обмежень.

Пряма інвестиція – це категорія міжнародної інвестиційної діяльності, яка відображає прагнення інституційної одиниці – резидента

однієї країни здійснювати контроль або суттєвий вплив на діяльність підприємства, що є резидентом іншої країни.

Інвестицію вважають прямою, якщо капітал/права власності нерезидента складає не менше 10% вартості статутного капіталу підприємства-резидента або нерезидент має не менше 10% голосів в управлінні підприємства-резидента. До категорії прямих інвестицій також відносять інвестиції, що отримані в результаті укладання концесійних договорів і договорів про спільну інвестиційну діяльність, та операції з надання/залучення кредитних ресурсів, що здійснюються між прямим інвестором і підприємством прямого інвестування.

Теплоенергія – врахована теплоенергія (пара і гаряча вода), отримана як від власного виробництва (котельними установками, електрокотлами), так і від теплоутилізаційних та інших установок за вирахуванням тепла, поверненого на електростанцію або котельню з конденсатом, м'ятою парою (від молотів, пресів та ін.) і зворотною водою мережі.

Електроенергія – врахована вся електроенергія, отримана від власних електростанцій та зі сторони і витрачена на всі потреби господарюючого суб'єкта, а також відпущена на сторону іншим підприємствам (без населення).

Котельно-пічне паливо – враховано всі види природних паливних ресурсів: кам'яне вугілля, нафта, природний газ, торф, дрова для опалення, продукти переробки палива (вугільні брикети, бензин, дизельне паливо, зріджений газ, масла і мастила), відпрацьовані нафтопродукти та інше.

У число газифікованих **природним газом** включаються населені пункти, у яких хоча б один із споживачів використовує природний газ з газопроводу на комунально-побутові потреби і жоден споживач не використовує зріджений газ з газобалонної установки; у число газифікованих **природним та зрідженим газом** включаються населені пункти, у яких хоча б один споживач використовує природний газ з газопроводу та хоча б один споживач використовує зріджений газ; у число газифікованих **зрідженим газом** включаються населені пункти, у яких хоча б один споживач використовує зріджений газ з газобалонної установки, яка знаходиться на обслуговуванні газового господарства, і жоден споживач не використовує природний газ.

Газифікованою квартирою вважається житлове приміщення для постійного проживання, відокремлене від інших приміщень капітальними стінами, яке має самостійний вихід на сходову клітку, в загальний вестибюль (коридор) або безпосередньо назовні (на вулицю, у двір і т.п.), в якому встановлена підлогова газова плита, що постачається газом.